

HERENCIAS DEL FRANQUISMO Y DEL TERRORISMO

La consideración de sus memorias y sus víctimas

2024

VITORIA-GASTEIZ
24-25 octubre

SALÓN DE ACTOS DEL CENTRO DE INVESTIGACIÓN MICAELA PORTILLA

Campus Universitario UPV · Justo Vélez de Etxebarria, 1

ORGANIZAN

COLABORAN

JUEVES 24 DE OCTUBRE

10.00 | Apertura

Sara Buesa Rodríguez
Vicepresidenta de la Fundación Fernando Buesa Blanco
José Antonio Pérez
Secretario del Instituto de Historia Social Valentín de Foronda

10.15 | Conferencia inaugural

Kepa Aulestia
Escritor y analista político
Modera: Sara Buesa Rodríguez
Vicepresidenta de la Fundación Fernando Buesa Blanco

11.30 | Pausa-Café

12.00 | Víctimas y memoria del franquismo y el terrorismo
Eduardo González Calleja
Catedrático Historia Contemporánea, UC3M
Javier Gómez Calvo
Investigador del Instituto de Historia Social Valentín de Foronda
Sophie Baby
Historiadora de la Universidad de Bourgogne, Francia
Modera: Sara Hidalgo
Historiadora de la UPV/EHU

12.00 | Pausa-Café

12.30 | Miradas desde las víctimas

Iñaki García Arrizabalaga
Hijo de Juan Manuel García Cordero, asesinado por los Comandos Autónomos Anticapitalistas
Maider García Martín
Hija de Juan Carlos García Goena, asesinado por los GAL
Ana Hidalgo
Presidenta de la Fundación Rodolfo Benito Samaniego

VIERNES 25 DE OCTUBRE

09.00 | Víctimas vicarias de la democracia: ¿todas?, ¿siempre?

Manuel Cruz
Catedrático de Filosofía Contemporánea UB
Joseba Eceolaza
Escritor y miembro de AFFNA 36
Fabián Laespada

Exmiembro de Gesto por la Paz y miembro de Gogoan- por una memoria digna
Modera: Irene Díaz

Historiadora del Instituto Historia Social Valentín de Foronda

10.30 | Políticas públicas de memoria

Fernando Martínez
Secretario de Estado de Memoria Democrática - Gobierno de España
Izaskun Sáez de la Fuente
Centro de Ética Aplicada de la Universidad de Deusto
María Jesús San José
Consejera de Justicia y Derechos Humanos - Gobierno Vasco
Modera: José Antonio Pérez
Secretario del Instituto Historia Social Valentín de Foronda

12.00 | Pausa-Café

12.30 | Miradas desde las víctimas

Iñaki García Arrizabalaga
Hijo de Juan Manuel García Cordero, asesinado por los Comandos Autónomos Anticapitalistas

Maider García Martín
Hija de Juan Carlos García Goena, asesinado por los GAL

Ana Hidalgo
Presidenta de la Fundación Rodolfo Benito Samaniego

Ignacio Latierro

Víctima del franquismo

Javier Olivera Díaz de Espada

Nieto de José María Díaz de Espada, fusilado en 1937

Modera: Óscar Beltrán de Otálora

Periodista de El Correo

14.00 | Clausura

Jesús Loza
Patronato de la Fundación Fernando Buesa Blanco

Antonio Rivera
Director del Instituto de Historia Social Valentín de Foronda

MÁS INFORMACIÓN

INSCRIPCIÓN Y CONFIRMACIÓN DE ASISTENCIA

- Asistencia gratuita.
- Retransmitido por streaming.
- Imprescindible inscribirse enviando nombre, apellidos y correo electrónico a info@fundacionfernandobuesa.com

945 234 047

www.fundacionfernandobuesa.com
www.ehu.eus/es/web/institutovalentindelatorronta

FRANKISMOAREN ETA TERRORISMOAREN ONDORIOTASUNAK

Horien memorien eta biktimen aintzatesprena

2024
VITORIA-GASTEIZ
urriak 24-25

MICHAELA PORTILLA
IKERGUNEKO EKITALDI ARETOA

EHU Unibertsitate Kanpusa · Justo Vélez de Elorriaga, 1

ANTOLATZAILEAK

LAGUNTZAILEAK

Memoria Demokratikoari buruzko 20/2022 Lege oraindik nahiko berriak berretsi egin ditu 1936ko estatu-kolpearen, horrek ekarri zuen gerra zibilaren eta gero etorri zen erregimen frankistaren biktamek egiarako, justiziarako eta konponketarako dituzten eskubideak aitzorteko aurreko 2007ko legean dagoeneko jasotzen ziren ahalgina eta konpromisoa. Arau horretan bertan ezartzen da biktima horiek gogoratzeko beharra, eraikitzen goazen herrialde-proiekturako herritarentzat euskarri eta lotura izan daitekeen memoria demokratiko baten adierazpen gisa.

Ildo horretan, Memoria Demokratikoaren legeek ez dute elkarren artean alderik garai hartako –hori ere azken mendi erdiko terrorismoen artean sartzen da– biktimen eta memoriaren gaineke asmoari, filosofiarri eta aintzatespenari buruz.

Aintzatespenak aintzatespen, zenbaitetan konfrontazioa bilatu nahi izan da bi biktima mota horien artean, hots, diktadurako biktimen eta terrorismoaren biktimen artean, batzuk zein besteak gauza ezberdinak balira bezala, are aurkako eremu politikoetakoak edo ideologikoetakoak bailiran. Era berean, bereizi egin nahi izan da horien biktimagileen izaera, haien indarkerien atzean ezkutatzen ziren asmo politikoak, ideia kriminal horien salaketarekin edo eragindako gaizkiaren eta minaren oroitzapenen gaineke memoria komun bat oinarritzeko beharrekin egin nahi izan den bezala.

Finean, biktima guztientzako eta gure historiako iragan zikin horientzako egiaren, justiziaren eta konponketaren beharrari buruz, aitzakiarik gabe bat etorri gero, konpondu beharko zenak, legeek, oro har, egin izan duten bezala, ez dute irizpide bera jasotzen iritzi publikoaren sektore batzuen aldetik, are alderdi politiko eta sozial batzuetan.

Valentin de Foronda Gizarte Historiarako Institutuarekin lankidetzan aurtentzera antolatzen dugun Fernando Buesa Blanco Fundazioaren XXII. Mintegiak errealtate horri heldu nahi dio, egitate horren arrazoia aztertu eta gizarte mailan konponbideak bilatzearen, gizarte zein lege mailan, bizitza errealean eta egunerokoan zein formalago eta normatiiboagoan, ez dadin egon desadostasunik, ezta ere desakordiorik. Kontua, zinez, honako galdera hori erantzutean datza: zergatik ez ditugu era berean eta ondorio guztietarako berdin-berdin hartzen frankismoaren eta terrorismoaren biktimak? Ala badago alderik horiek aintzat hartzerakoan edo horiei ematen zaien tratuan, eta ez zaie behar bezain-bestea arreta jarri? Alderen bat ezarri behar litzateke memoriarri buruzko politika publikoetan? Ez al dira denak biktima berdinak, hasiera batean uste dugun bezala, gauzatzeko erari dagokionez proiektu kriminalen eta beren azken helburu politikoari dagokionez proiektu totalitarioen ondorio direnez.

10.00 | Irekiera

Sara Buesa Rodríguez
Fernando Buesa Blanco
Fundazioaren presidenteordea
José Antonio Pérez
Valentin de Foronda Gizarte
Historiarako Institutuaren idazkaria

10.15 | Hasierako hitzaldia

Kepa Aulestia
Idazlea eta analista politikoa
Moderatzailea: Sara Buesa Rodríguez
Fernando Buesa Blanco
Fundazioaren presidenteordea

11.30 | Etenaldia-Kafea

12.00 | Frankismoaren eta terrorismoaren biktimak eta memoria
Eduardo González Calleja
Historia Garaikideko katedraduna, UC3M
Javier Gómez Calvo
Valentin de Foronda Gizarte
Historiarako Institutuaren ikerlaria
Sophie Baby
Borgoinako Unibertsitateko historialaria
Moderatzailea: Sara Hidalgo
Historialaria, UPV/EHU

12.00 | Etenaldia-Kafea

12.30 | Begiradak biktimen ikuspegitik
Iñaki García Arribalaga
Komando Autonomo Antikapitalistek eraildako Juan Manuel García Corderoren semea
Maider García Martín
GALEk eraildako Juan Carlos García Goenaren alaba
Ana Hidalgo
Rodolfo Benito Samaniego Fundazioaren presidente

09.00 | Demokraziaren biktima bikarioak: guztiak? beti?

Manuel Cruz
Filosofia Garaikideko katedraduna, UB
Joseba Eceolaza
Idazlea eta AFFNA 36 elkarteko kidea
Fabián Laespada
Bakearen Aldeko Koordinakundeko kide ohia eta Gogoan- memoria duin baten alde taldeko kidea

Moderatzailea: Irene Díaz
Valentin de Foronda Gizarte Historiarako Institutuko historialaria

10.30 | Memoriari buruzko politika publikoak

Fernando Martínez
Memoria Demokratikoaren Estatu idazkaria - Espainiako Gobernua
Izaskun Sáez de la Fuente
Deustuko Unibertsitateko Etika
Aplikatuko Zentroa
María Jesús San José
Justizia eta Giza Eskubideen sailburua - Eusko Jaurlaritza
Moderatzailea: José Antonio Pérez
Valentin de Foronda Gizarte Historiarako Institutuaren idazkaria

12.30 | Begiradak biktimen ikuspegitik

Iñaki García Arribalaga
Komando Autonomo Antikapitalistek eraildako Juan Manuel García Corderoren semea
Maider García Martín
GALEk eraildako Juan Carlos García Goenaren alaba
Ana Hidalgo
Rodolfo Benito Samaniego Fundazioaren presidente

Ignacio Latierro

Frankismoaren biktima
Javier Olivera Díaz de Espada
1937an fusilatutako José María Díaz de Espadaren biloba
Moderatzailea: Óscar Beltrán de Otálora
El Correo egunkariko kazetaria

14.00 | Amaiera

Jesús Loza
Fernando Buesa Blanco Fundazioaren Patronatua
Antonio Rivera
Valentin de Foronda Gizarte Historiarako Institutuaren zuzendaria

INFORMAZIO GEHIAGO

IZENA EMATEA ETA BERTARATZEA

- Doako mintegia.
- Zuzeneko emanaldia streaming bidez.
- Izena, abizenak eta helbide elektronikoa adierazi:
info@fundacionfernandobuesa.com

945 234 047

www.fundacionfernandobuesa.com
www.ehu.eus/eu/web/institutovalentindforonda